

Szovátai Hírmondó

Önkormányzati tájékoztató

XII. évf. 106. szám 2013. február

Pro Urbe díjasok: Nagy Vera és Czakó Gabriella

„Külföldi elismerések állnak a kórus mögött és olyan jól esik az ember szívének, hogy itthon, a Kárpát-medencében a saját kincseinket meg tudjuk becsülni, és azt ilyen kedves módon kimutatni. Tehát igazán nagyon jólesik egy ilyen díj.

Szovátán 2004-ben jelentünk meg, és az elején még minden évben valaki megkérdezte, hogy „még mindig itt vagytok?” Hát most kilencedik éve – csaknem egy évtizede – élünk és dolgozunk itt, nekünk sem tűnt fel, hogy ennyi idő elmúlt, de mindenképpen azt érezzük, hogy Szovátához hozzátartozunk már.” (Nagy Vera)

„Az anyaországtól távol élő testvéreinkhez jövünk, és szeretnénk bátorítani őket, szeretnénk a gyerekekkel úgy foglalkozni, hogy remény szülessen a szívükben, a jobb jövőnek a reménye. Azért is meghat engem ez a díj, mert úgy érzem, hogy itt, Szovátán a felnőttek mint ha kezet nyújtanának egymásnak, mintha egymást segítve, erőt biztosítanának a jövőendő nemzedéknek, a gyerekeknek. Tehát, ahol a felnőtteket, akik a gyerekekkel foglalkoznak, ennyire megbecsülnek egy városban, ott van az ifjúságnak

reménye arra, hogy majdan ők is fel tudnak építeni egy olyan világot, amelyben majd nekik valóban jó lesz élni.” (Czakó Gabriella)

„A rendünknek a fő tevékenysége, hogy a neveléssel a jót próbálja erősíteni a világban, illetve belecsöpögtetni mindazokba, akik fogékonyak rá, és biztos, hogy egy ilyen díj azokról is vall, akik ezt oda tudják adni önzetlenül, mert az képes másban meglátni a jót, akiben megvan az erre való hajlam.” (Nagy Vera)

„Azért én már voltam olyan helyen, ahol azt éreztem, hogy a pedagógus öröme nem örült esetleg valaki más. Ez nagyon nagy dolog, ha egymás öröme mi, felnőttek is tudunk örülni.” (Czakó Gabriella)

„Azért itt, Erdélyben él egy olyan egységes kultúra, búvápatakként, tehát nem annyira nyilvánvalóan, ámde mégis nagyon stabilan – kicsit a falusi léthez is kötődik –, ami tényleg meg tud tartani családokat és gyerekeket a jóban, hogy az érték nem kérdés, hogy jó-e, tehát nincs mindenhol megkérdőjelezve. Ennek a stabilitása a gyerekekből egy olyan teljesítményt, meg olyan elhivatottságot tud

kihozni, ami talán ebben a XXI. században nem olyan mindennapi.” (Nagy Vera)

„Tanítjuk a gyerekeket arra, hogy az álmaikat csak úgy tudják megvalósítani, ha szorgalmasan és kitartóan dolgoznak. (...) Én gondolom, hogy nyomot hagy a gyerekekben, hogy a kitartó munkának értelme és eredménye van. (...) Üdítő, hogy itt, Erdélyben, vagy a székely családokban a családi szeretet, az anyai szeretet, az atyai szigor, fegyelem és szeretet mennyire élő, és hogy milyen derűs, jólelkűvé, kitartóvá formálja ez a székely gyerekeket. (...) A székelység sok-sok évszázados küzdelme taníthatta itt a családokat arra, hogy megtartani a jövődőt, csak szeretetben lehet. Erőszakkal nem lehet megtartani senkit, csak szeretetben lehet megtartani. És mi fürdünk ezeknek a jólelkű gyerekeknek a jelenlétében, kedvességében. Jó tanárnak lenni itt, nagyon!” (Czakó Gabriella)

Részletek a Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar létrehozóival és vezetőivel a Pro Urbe díj január végi átadásakor készült interjúból.

Molnos Ferenc

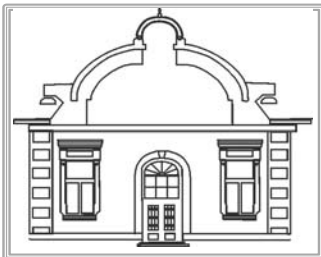
Mit mondhat?

Márcsak olyanok vagyunk, hogy szenvedünk az otthonosság érzése nélkül. Bármerre vethet a sors, bármilyen jólétbe kerülhetünk, családuknak anyagi biztonságot teremthetünk, karriert futhatunk be, hírnevet szerezhethetünk, megértő, szerető párt és nem egy barátot találhatunk, örömeink mégsem lehet teljes, nem tölthet el meglepedés, ha szívünkben sajog az elveszített otthon. Az az otthon, amit nem lehet sehhol olyanná megteremteni.

A szülőföldtől messzire vetődött ember szenved ettől, és azt mondja erre a sajtósra: honvágy. De mit mondhat az, aki egy jobb élet reményében sem hagyta el a szülőföldet, itt-hon maradvá jólétbe sem került, családjának anyagi biztonságot sem teremthetett, karriert nem épített, hírnevet nem szerzett, ifjúkori vágyait nem sikerült megvalósítania, csak türelemmel vagy anélkül küszködött egy elviselhető jövő reményében? Mit mondhat, ha annak ellenére, hogy elei sírjai itt domborulnak, vagy már bele is simultak a szülőföldbe, és személyes ismerősként szól hozzá minden hegy és minden patak, mégsem érez biztonságot itt, ha folyton azt közlik vele a legmagasabb fórumokon, is hogy nincs otthon, ez a föld nem az óvé, sőt nem is volt soha, ezért aztán húzza meg magát, s ha nem tetszik, menjen a határon túlra?

Mit mondhat...

Molnos Ferenc

Szováta Város:

Szováta, Fő út, 155 szám

Tel: 0265 570 218

Fax: 0265 570 524

E-mail:

secretariat@primaria.szovata.ro

Önkormányzati határozatok

1. sz. határozat – egy új gyűlést megválasztásáról;

2. sz. határozat – Szováta város Statutuma 6. paragrafusának második bekezdésének – amely a Pro Urbe díjakra vonatkozik – a módosításáról;

3. sz. határozat – a Pro Urbe díjak odaítéléséről;

4. sz. határozat – a Szováta város magán és köztulajdonában lévő, nem lakásjellegű helyiségek bérleti díjának meghatározásáról;

5. sz. határozat – A beruházási részleg 2012. év végi deficitjének teljes és végleges fedezéséről a költségvetési többlet terhére;

6. sz. határozat – az ingázó pedagógusok utazási költségeinek a megtérítéséről;

7. sz. határozat – a befektetési alap terhére a ST STC SA által elvégzett beruházási munkálatok listájának elfogadásáról;

8. sz. határozat – sürgősségi segély nyújtása a tűzkárt szenvedett Bokor András családja számára;

Városházi anyakönyvi adatok

Bejelentett újszülöttek: Fülöp Kinga Boróka (szülei: Fülöp Sándor és Fülöp Judit); Lukács Szilárd Rafael (szülei: Lukács Róbert és Lukács Katalin); Molnár Naomi (szülei: Molnár József és Molnár Erzsébet Rozália); Kula Vanesza Barbara (édesanyja: Kula Angéla); Görög Hanna (szülei: Görög István és Görög Erzsébet); Bálint Aba Zsombor (szülei: Bálint Nándor és Bálint Delinke); Parajdi Izabell Vanesza (szülei: Parajdi Zoltán és Horváth Erzsébet); Katona Dávid (szülei: Katona Gellért és Katona Melania); Calderaro Camilla (szülei: Calderaro Camillo és Sándor Zsuzsanna); Baczoni Gergő (szülei: Baczoni Attila és Baczoni Kinga Enikő); Fülöp Imre Szilárd (szülei: Fülöp Zsolt és Fülöp Klaudia Noémi);

Házasságot kötöttek: – ;

Elhunytak: Piroska Lajos (1935) – Nicolae Bălcescu utca 4 szám; Ferenci Ervin (1942) – Fő út 92 szám; Csata Dávid (1933) – Május 1 utca 94 szám; Domokos Rozália (1950) – Petőfi Sándor lakónegyed D3/9 szám;

Isten éltesse Őket!

Nyugodjanak békében!

Élelmiszerkiosztás pótljáról

Az uniós élelmiszer-támogatás első szakaszában Szováta összesen 721 személy vette át azt az élelmiszer-csomagot, amelyet az önkormányzat juttatott el a számukra.

Azóta egy pótljár készült, amely révén újabb 90 személy részesül támogatásban. A pótljár az önkormányzat hirdetőtábláján, a Városházán tekinthető meg. Az élelmiszer-támogatás kiosztásának második szakaszában a pótljár felüntetett személyek jogosultak az élelmiszer-csomagokra.

Az osztást hamarosan elkezdik, s még e hónap végéig szándékoznak befejezni. Azok, akik szerepelnek a pótljárán, ez alkalommal nem a kultúrotthonban, hanem a Városházán vehetik át a támogatást, amelynek az összetétele a következő: 4 kg kukoricaliszt, 0,8 kg száraztészta, 0,5 kg keksz, 6 kg rizs, 1 kg paszuly, egy borsó-konzerv, 0,8 liter sűrített paradicsom, 0,8 liter paradicsom-konzerv, 3 kg cukor.

A támogatásnak része lett volna további 4 kg búzaliszt és

6 liter olaj is, de ezt több megyének, köztük Maros megyének sem szállítottak le.

A jogosultságot az átvevés pillanatában ismét kell igazolni. Az élelmiszer-támogatás átvételekor a jogosult személyeknél legyen egy másolat a személyazonossági iratról, valamint a jogosultságot igazoló iratról (munkanélküli igazolvány – érvényes pecséttel (egy hónapon belüli), nyugdíjszelvény, rokkantsági határozat, stb.)!

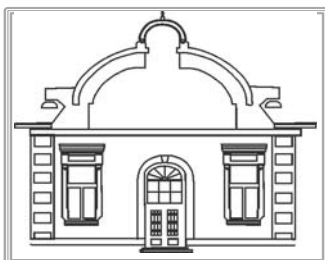
Mátyás Imola

Munkálatok

Az önkormányzat városgazdálkodása számára a tél hóeltakarítással, a közutak járhatóságának biztosításával telt. Nagy mennyiségű homokot szórtak ki, mert olyan volt az időjárás, hogy gyorsan és gyakran jegesedett az utakon, járdákon letaposott hó, s így rendkívül nehézé vált az autós, gyalogos közlekedés egyaránt. Szükség volt a homokozásra.

Hóolvadás után, persze, az így kiszórt homokot el kell távolítani. Ezzel ügyködnek mostanában a legtöbbit, bevonva ebbe a szociális munkásokat is.

Adresa Primăriei
Orașului Sovata:
Sovata, Str. Principală
Nr. 155.
Tel: 0265 570 218
Fax: 0265 570 524
E-mail:
secretariat@primaria.szovata.ro

Hotărârile Consiliului Local

Hotărârea nr. 1 – alegerea președintelui de ședință;

Hotărârea nr. 2 – cu privire la modificarea art.6 alin.2 din Statutul Orașului Sovata, privind înalta distincție "Pro Urbe Sovata";

Hotărârea nr. 3 – cu privire la acordarea înaltei distincții "Pro Urbe Sovata";

Hotărârea nr. 4 – cu privire la stabilirea tarifelor de bază pentru spațiile cu altă destinație decât locuințe ce aparțin domeniului public și privat al Orașului Sovata;

Hotărârea nr. 5 – cu privire la acoperirea definitivă din excedentul bugetului local a deficitului secțiunii de dezvoltare la sfârșitul anului 2012;

Hotărârea nr. 6 – cu privire la decontarea navetei cadrelor didactice;

Hotărârea nr. 7 – cu privire la aprobarea listei lucrărilor executate de către S.C. Servicii Tehnice Comunale S.A. Sovata din fondul de investiții;

Hotărârea nr. 8 – cu privire la acordarea unui ajutor de urgență familiei lui Bokor András, din Ilieși;

„Impozitarea în cascadă” în agricultură a creat nemulțumiri

Guvernul prin hotărâre de urgență a modificat Codul Fiscal. Hotărârea care a apărut în Monitorul Oficial, și se aplică din 1 februarie aduce noutăți în domeniul agricol, un sistem de impozitare, care lovește de mai multe ori agricultorii mici și mijlocii.

„Pe partea de agricultură, prevederile sunt pline de aberații care, în sectorul agricol, cred că sunt fără precedent. Se implementează un sistem dublu sau triplu de impozitare, impozitarea în cascadă. Cine are curajul ca în afară de culturi agricole, culturi de câmp, să se ocupe și de creșterea animalelor ca persoană fizică, plătește impozit de două ori. O dată pentru că a cultivat cereale, unde plătește impozit pe suprafață (...) după care mai este impozitat și dacă are curajul să țină mai mult de trei vaci. Dacă mai are și nesimțirea să gândească în perspectivă și să facă din lapte brânză, îl mai impozităm o dată. (...) Este o impozitare în cascadă care va distruge toate fermele familiale și toate inițiativele de dezvoltare a acestor ferme... De asemenea, prevede și o invenție, cred că fără precedent: la categoria bovine au rămas numai vacile. Taurul nu mai este bovină, nu se mai impozitează. Boul, la fel, nu se mai impozitează. Este o prevedere ciudată din punctul meu de vedere. Dacă am 5 vaci în gospodărie persoană fizică, trebuie să plătesc impozit pe cele două care depășesc limita de trei, conform legii, dar dacă am 500 de tauri, juninci, boi, nu mai plătesc impozit pentru că Codul Fiscal impozitează numai vacile și bivolițele.”, a susținut Tănczos Barna

Senatorul UDMR și-a exprimat convingerea că această ordonanță nu va fi votată în comisiile de specialitate: „Nu cred că sistemul care astăzi este prezentat în Monitorul Oficial și se aplică din 1 februarie este un sistem corect, nu cred că este un sistem aplicabil corect în agricultură, mai ales datorită faptului că sunt peste jumătate de milion de fermieri care vor fi afectați de acest sistem de impozitare. Asociațiile profesionale deja au început pregătirile pentru manifestări împotriva acestor prevederi și n-aș vrea ca Bucureștiul, ministerul, să vadă ce înseamnă jumătate de milion de fermieri în capitală.”

A mai avertizat că dacă vor fi distruse fermele mici și medii, România va face un mare pas înapoi. „Efectul secundar poate fi acela de a renunța, de a vinde terenurile. Sper că nu este obiectivul urmărit de actualii guvernanți. Nu cred că ne sunt de folos marii latifundiați, cu zeci de mii de hectare și șomerii de la sate care stau în cârciumi și așteaptă ca ziua de mâine să fie mai bună. Cred că agricultura trebuie să ofere o alternativă pentru cei din mediul rural și poate să ofere în cazul în care este susținută de politici, de măsuri de la nivelul guvernului”, a conchis Tănczos.

La rândul său, deputatul

Korodi Attila a vorbit de „o nesimțire a acestui act normativ” și a menționat că dacă nu va exista spațiu de negociere vor fi tensiuni sociale mari. „Eu cred că va exista un spațiu de negociere și discuție pentru că eu cred că tensiunile sociale vor fi mari. (...) Se vor regăsi în mesajele unor parlamentari (...) și mai ales din partea specialiștilor în agricultură (...) mai puțin probabil din partea marilor fermieri care sunt foarte fericiți să cumpere automat

terenurile de la cetățenii care sunt împovărați, care au câteva hectare și câteva pogoane de pământ. Și aici cred că este o nesimțire a acestui act normativ și o gândire despre care nimeni nu vorbește, dar care se va adeveri peste câțiva ani”, a declarat Korodi.

„Voi fi impozitat pentru cele câteva hectare de teren, apoi pentru vacile din gospodărie și pentru laptele prelucrat. Numai cizmele nu-mi vor fi impozitate.”, a spus un gospodar din zona Ciuc.

Oamenii sunt nemulțumiți. Ei consideră că este normal să existe o impozitare în agricultură, dar nivelul de venit trebuie stabilit în mod real și trebuie să fie diferențiat, în funcție de condițiile specifice din fiecare zonă.

Prejudecățile maghiarofobe și adevărul despre ele (I)

de Tihamer Czika (pagina online ACUM:TV 8-3-2009)

Scriind online de mai mult de doi ani pe teme interetnice, am avut parte de sute de discuții româno-maghiare foarte interesante. Unele au avut sens, altele parcă au pornit din start cu piciorul stâng. Dar nu cred că a fost vreuna în care nu au apărut interlocutori care au venit cu aceleași argumente anti-maghiare arhicunoscute și arhifolosite, care nu prea au acoperire în realitate. Majoritatea lor sunt prejudecăți născute în conștiința românească în perioada tulbură a anilor '90. În acest articol nu îmi propun să le cataloghez pe toate. Nu mă ocup acum de cele legate de istorie. Istorie obiectivă nu există de nicio parte. În general cred că discuțiile despre istorie sunt total contraproductive, atâta timp când suntem crescuți cu manuale total paralele. Cred însă că a explica prejudecăți despre prezent și viitor ar fi necesar și binevenit. În continuare o să încerc să arăt adevărul aflat în spatele celor mai folosite 12 argumente, lozinci anti-maghiare din România. În articolul de azi o să discut un număr de 6, urmând să închei materialul săptămâna viitoare, cu alte 6.

1. Ungurii vor să ne ia Ardealul

Acuzația clasică, probabil cea mai folosită, cea care vine aproape ca un reflex când se vorbește despre maghiari.

În primul rând cu privire la Ungaria ca stat trebuie știut că acesta nu și-a manifestat oficial niciodată interesul, nici politic, nici juridic pentru re-anexarea Transilvaniei după anul 1947. În acel an, prin semnarea tratatelor de la Paris care au încheiat al II-lea Război Mondial statul ungar a recunoscut granițele

actuale fără rezerve. Acest lucru a fost repetat mai recent și în textul tratatului bilateral româno-maghiar semnat în 1996. Nu există în momentul de față nici un partid parlamentar în Ungaria care ar revendica Transilvania, sau alte teritorii pierdute în folosul țărilor vecine. Ungaria fiind membru NATO și UE împreună cu majoritatea țărilor vecine, nici nu și-ar putea permite enunțarea unor revendicări teritoriale.

În al doilea rând marea majoritate a maghiarilor din România, de asemenea, nu se gândesc deloc la schimbarea granițelor actuale. Simpatia pentru Ungaria în ultimii ani a scăzut destul de mult, ea nefiind prea mare nici înainte. Majoritatea maghiarilor din România sunt conștienți de faptul că au probabil mai mult în comun cu vecinul român din Cluj decât cu un maghiar din Veszprém sau Szolnok. De asemenea, identitatea maghiarilor din România e legata de Transilvania, de transilvanism. Cum Transilvania este în România, patria maghiarilor ardeleni e România, cu toate relele și bunele provenite din acest fapt.

În al treilea rând populația actuală a Transilvaniei (împreună cu Partium, Maramureș și Banat) este până la 74% româ-

nească, maghiarii constituind numai 19,6%. Cu astfel de procente etnice, orice schimbare de suveranitate aparține domeniului science-fiction.

În al patrulea rând granița etni-

că în Ardeal este atât de încurcată încât ar fi practic imposibil de trasat măcar o nouă graniță de genul celei din cazul Dictatului de la Viena. Populația este foarte amestecată. Azi, în afară de o parte a Ținutului Secuiesc nu prea mai există localități monoetnice maghiare în Ardeal. Dacă ad absurdum s-ar pune această problemă vreodată, orice încercare de partajare a Transilvaniei în care Ungaria ar lua Ținutul Secuiesc ar rezulta într-o Transilvanie de Nord majoritar românească, neanexabilă.

În al cincilea rând maghiarii deja „au Ardealul”, cam în proporția în care îl populează. Prin restituirea unei mari părți a terenurilor, pădurilor, imobilelor private și comunitare confiscate de regimul comunist, se poate zice că teoretic comunitatea maghiară are în proprietate o parte a Ardealului. Probabil cam 20%, cât sunt și din populația teritoriului.

2. Ungurii refuză să vorbească românește

Să fie clar: marea majoritate a maghiarilor din România vorbesc românește la un nivel satisfăcător sau foarte bun. Nu am văzut încă o statistică clară în acest sens, dar după părerea mea cu cel puțin 80% din maghiarii din țara noastră de poți înțelege satisfăcător sau foarte bine în limba română. Mai ales maghiarii care trăiesc în regiuni cu populație majoritar românească, vorbesc limba majoritară foarte bine, chiar fără accent (de ex. cei din județele Cluj, Maramureș, Brașov, Arad).

Vorbind de ceilalți 20% trebuie știut că sunt comunități, poate întregi microregiuni mai izolate în Ținutul Secuiesc și Partium, unde omul de rând are nevoie să folosească limba română rar, doar la școală la ora de română, sau la vreun oficiu județean unde întâlnește un funcționar care nu vorbește maghiara (deși probabil o înțe-

lege). Folosind limba foarte rar, bineînțeles că omul are greutăți. Această problemă provine deja din școală, din educația limbii românești neadaptate condițiilor locale. Dacă un minoritar crește într-un mediu în care limba română aproape că nu este folosită, ar fi indicat ca ea să fie învățată ca și limbă străină. Degeaba ne așteptăm ca cineva care aude limba doar ocazional, și nu o folosește aproape deloc, să o poată învăța la același nivel din clasa a 5-a ca și unul căruiă îi este limba maternă, vorbită zilnic. Problema e că deja din clasa a 5-a, când manualele devin identice, elevul maghiar din Secuime devine dezavantajat. Acest handicap este târât până la sfârșitul clasei a 8-a, sau până la bacalaureat, unde majoritatea iau Limba și literatura română cu un excelent 5-6, după care se reîntorc în viața cotidiană maghiară, fără a cunoaște limba statului la nivelul de a putea concura cu succes la un loc de muncă unde cunoașterea bună a limbii române este obligatorie. Astfel ei devin cetățeni de clasa a II-a (cu șanse de afirmare de clasa a II-a) de fapt deja din clasa 5-a. Președintele Traian Băsescu a punctat foarte bine faptul că este necesară o revizuire radicală a modului în care este învățată limba română în regiuni unde maghiarii sunt în majoritate. Învățarea corespunzătoare a limbii române de către maghiari este și în interesul românilor nu numai al maghiarilor. Maghiarii recunosc asta. UDMR vorbește de acesta problemă de 15 ani.

Concluzionând: nu există reavoință în neputința ocazională și regională de a putea vorbi satisfăcător românește. Problema este în educație, o educație în cazul căreia din păcate mândria naționalistă (“cum să fie româna învățată ca limbă străină în România?”) este mai importantă decât eficacitatea.

Regionális felosztás és egyebek

Az elmúlt őszy folyamán többször is témául választottam az ország regionális felosztását közéleti témákról folytatott televíziós beszélgetések során. Sövidéki polgármestereket kérdeztem arról, hogyan látják öök a készülő átszervezést. Segítségükkel arra próbáltam rávilágítani, hogy milyen veszedelmek lesnek ránk, kisebbségi sorsban élökre az átszervezés következtében. Sorstársaimat érzékenyenyé próbáltam tenni a téma iránt, hiszen ez nem pusztán elvont elmélkedés, de annyira valóságos, hogy hamarosan a húsunkba vág. Beszélgetötársaimmal akkor egyetértettünk abban, hogy a régiósfelosztást felhasználó ordas szándékoknak csak úgy tudunk ellenállni, ha összefogunk, elmegyünk választani, és szavazatainkat nem szörjük szét, hanem a parlamenti bejutásra esélyeseket támogatjuk, hogy parlamenti képviselötünk legyen, hogy olyan erős parlamenti képviselötünk legyen, amely elég erős, hogy mérlegnyelveként befolyásolhassa a kormányzati, parlamenti döntéseket. Ha nem tudnak minket megkerülni, akkor van esélyünk megakadályozni az ellenünk (mint entitás) vagy csupán kárunkra, a mi érdekeinket figyelembe nem vevö döntéseket.

Sokakat hagyott hidegen, vagy el sem jutott hozzájuk a figyelmeztetésünk, mert öket a politika nem érdekli, vagy teljesen mást gondolnak a politikáról, egészen más prioritásai vannak. Megeshet, hogy egyszerűen nem hitték el a már mutatkozó veszélyt, hogy a régiósítás kapcsán ismét hatalmasat üthetnek rajtunk azzal, hogy elkevernek egy hatmegyés kondérban, ahol a magyarság a 30 %-ot

nem haladja meg, így aztán kiszolgáltatottja lesz a 70 %-ot kitevö románságnak. Tehát minden döntéshozó fórumon kisebbségbe kerül, csupán a saját településén lesz képes saját köréböl vezetöt választani. Élete minden szegmensében idegen érdekek érvényesülésének lesz alávetve.

Most olvasom Raffay Ernö *ERDÉLY 1918 - 1919-ben* címü könyvét és döbbenettel veszem tudomásul, hogy azokban a nehéz években utolsó pillanatokig a magyarság többségének és föleg a döntéshozóknak mennyire nem működött a veszélyérzete. Már nyíltan bejelentették Erdély Romániához való csatolását, már átlépték a román csapatok a határokat, és napról napra szálltak meg újabb és újabb települeteket, már hódítóként viselkedtek a megszállt területeken, de öök még mindig nem voltak hajlandóak elhinni, hogy mi történik velük, s amit saját szemükkel láttak, azt is ideiglenesnek vélték, amit majd ki lehet igazítani.

Maflán visszavonták erőiket a hódítók elől, a nemzetközi felépésben bíztak, amely a méltánytalanság láttán megvédi öket, a megállapodásokban. Az adott szóban hittek. Csak kevesek tanúsítottak ellenállást.

Kísértetiesen hasonlítanak a mostani többségi törekvések az akkoriakhoz. Megint területeket akarnak szerezni, hódítani határokon belül, mert zavarja öket, hogy ahol még magyar többség van, amely képes, hogy megszervezze magát, az a terü-

let még nem igazán, nem teljesen az övék, mintahogyan az a hivatal sem amelyiken magyar vagy székely zászló lobog.

Úgy tűnik, minden eldölt már, a 70 %-os támogatottságot élvezö kormány nem lesz hajlandó kompromisszumra a közigazgatási régiók kérdésében. Szeretné átvinni a nyolc-

giós elképzelését, közigazgatási hatáskörrel ruházza fel a jelenlegi fejlesztési régiókat, amelyek egyáltalán nem felelnek meg földrajzi, történelmi, kulturális, gazdasági-társadalmi uniós kritériumoknak. Maros, Hargita és Kovászna megye Szeben, Fehér és Brassó megyével együtt alkotna közös régiót. Az is körvonalazódik, hogy a régiók élén a megyei tanács és tanácselnök mintájára a régiótanács és a régióelnök állna, a jelenlegi fejlesztési ügynökségek pedig a regionális hatóságok technikai apparátusául szolgálnának. A régiós önkormányzati testület kezdetben a megyei és helyi tanácsosok, majd a 2016-os helyhatósági választások alkalmával közvetlenül választanának meg.

Az ország adminisztratív felosztásába pedig az EU sem szólhat bele. A kétharmados többséggel szemben az RMDSZ is csak annyit tehet, hogy menti a menthetöt: alternatívákat, partnereket keres a magyarság számára kevésbé rossz régiós elképzeléshez.

Bajainkban az EU-s kisebbségvédelmi keretegyezmény azonban előrelépést jelenthet!

Jó a kezdeményezés, hogy az Európai Unió alkosson jogszabályt a nemzeti kisebbségek védelméről. Erre a tavaly óta nyílt lehetőség a polgári kezdeményezés alkalmazására. Számunkra az utöbbi idö legfontosabb fejleménye, hogy az európai kisebbségek érdekvédelmi szervezetei összefognak. Olyan javaslat esetén, amelyet az unió egymillió polgára támogat aláírásával, az Európai Bizottság jogszabályt alkothat. Az előirt egymillió aláírásnak hét különböző tagországból kell származnia, továbbá mindegyikben 750-szer annyi aláírást kell összegyűjteni, mint amennyi európai parlamenti képviselője van az illetö tagállamnak.) Megpróbálják rávenni Brüsszelt, ismerje el, hogy szükség van a kisebbségvédelmi kerettörvény kidolgozására elfogadására.

Az RMDSZ jelentös eredménnyel kecsegtető külkapcsolatokat épített az európai öshonos kisebbségek szervezeteivel. Keretszabályozási csomagot készített elő az Európai Unió nemzeti kisebbségeinek a védelmére, amelyet az Európai Bizottsághoz benyújtandó polgári kezdeményezés szövegéhez csatolhat. A tervezetet az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (a több mint kilencven szervezetet képviselő FUEN) Dél-Tirolban tartandó júliusi kongresszusán fogadják majd el. A kisebbségi európai állampolgári kezdeményezés elindításáról már aláírta az egyezményt Kelemen Hunor RMDSZ-elnök, Richard Theiner, a Dél-tiroli Néppárt és Hans Heinrich Hansen, a FUEN elnöke.

Az aláírásgyűjtés sikeréért az európai kisebbségek összefogására van szükség, még az erdélyi magyar emberek összefogására is.

Molnos Ferenc

Kormányrendeletek

Az alábbiakban a kormány néhány olyan rendelkezéséről adunk hírt, amelyek a közelmúltban születtek és sokakat érdekelhetnek. A legfontosabb a Pénzügyi Törvény módosítására hozott sürgősségi kormányrendelet, amely halmozott adókkal terheli a mezőgazdasági kistermelőket. És nemcsak őket.

1. Bölcsődék szervezési és működési szabályzata

A 2013. január 7-i 8 sz. Hivatalos Közlönyben jelent meg az 1.252/2012-es sz. Kormányhatározat a bölcsődék belső szervezési és működési keret-szabályzat jóváhagyásáról (Hotărârea Guvernului nr. 1.252/2012 privind aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a creșelor și altor unități de educație timpurie antepreșcolară).

2. Főépítésközvetítő szaktanulmányai elvégzésének határideje

A 2013. január 25-i 57 sz. Hivatalos Közlönyben megjelent 9/2013-as Kormányrendelet módosította a 7/2011 Sürgősségi Kormányrendeletet, amely megszabta a polgármesteri hivatalok alkalmazásában levő, nem műépítési vagy urbanisztikai diplomával rendelkező főépítésközvetítő szaktanulmányai elvégzésének határidejét. Az új rendelet kitolta a határidőt 2015. december 31-ig.

3. Önkormányzatok hitel felvételeinek szabályozása

A 19/2013-as Kormányhatározattal (Hotărârea Guvernului nr. 19/2013 pentru completarea art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.182/2012 privind aprobarea limitelor anuale aferente anilor 2013, 2014 și 2015, pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate și pentru tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrative-teritoriale), a Kormány módosította a 2013. évről, az önkormányzatok által szerződhető megszabott maxi-

mális tartozási szinteket, olyan módon, hogy lebontotta az éves 800 millió lejt külön közsejtekre (300 m.lej), városokra (100 m.lej), municípiumokra (150 m.lej) és megyékre (250 m.lej). Az így lebontott szinteket az év június 30-ig tartják fenn, azután újraosztható miniszteriumi rendelettel.

4. Módosítások az egészségügyi szabályozásokban

A december végén megjelent 91/2012-es Sürgősségi Kormányrendelet (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91/2012 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul sănătății) egy sor módosítást eszközöl az egészségügyi reformról szóló 95/2006-os, valamint az állandó egészségügyi ellátást biztosító központokról szóló 263/2004-es törvényekben. A 95/2006-os törvény módosításai nem érintik az önkormányzatokat.

5. Köztisztviselők munkájában eltöltött régiségének igazolása

A 49/22.01.2013-as Hivatalos Közlönyben jelent meg a Köztisztviselők Országos Ügynöksége elnökének rendelete (Ordinul ANFP nr. 192/2013 pentru aprobarea formatului standard al adeverinței care atestă vechimea în muncă și vechimea în specialitatea studiilor), amely jóváhagyja a köztisztviselők munkájában és a szakmájában eltöltött régiségét igazoló nyomtatvány hivatalos formáját, amelyet a köztisztviselők fel kell, hogy mutassanak ha versenyzésükre jelentkeznek.

Aberrációk az új adózási rendszerben: kibíratatlan igába húzzák a gazdák nyakát

Az USL, megkerülve az Adótörvénykönyv előírásait, parlamenti vakációban hozott kormányrendeletet, amely jelentős mértékben sújtja a gazdálkodókat, ország-szerte több mint 600.000 gazdát hoznak nehéz helyzetbe.

A január 23-án megjelent a sürgősségi kormányrendelet február 1-től lépett érvénybe. Általa a kormány akár háromszorosan is megadóztatna egyes mezőgazdasági termékeket. Adó illetné például a silókukoricát, majd a jószágot, és végül a kész élelmiszert, például a sajtot vagy a kolbászt. Ugyanakkor látszik, hogy kizárólag pénzügyi, és nem szakmai fejjel találták ki az új törvényt, ugyanis bizonyos kultúrákat diszkriminál. Egyeseket megadóztat, másokat nem. Tánccos Barna, az RMDSZ szenátora szerint a hozzá nem értés lerí az új rendelkezésről, hiszen 1000 hektár legelőre nincs adó, 3 hektár pityókára van. Megsarcolnák a tehenet tartó gazdálkodókat, míg a bika és a borjú nem tartozik az extra terhekkel sújtott állatok közé. Tehát például míg a 10-15 bikaborjat hizlaló gaz-

da mentesül az új terhek alól, addig a 4 tehenes tejtermelő akár triplán is fizethet.

A kormány részéről a laikusság abban is megnyilvánul, hogy íróasztal mellett, papíron kiszámított adatokat vesz alapul: csak a termőföld méretét tekinti, a szárazságot, az esőzést, az időjárás viszonyosságait nem. „Végre beindult az értékesítés is, a gazdák már nem feltétlenül tejet, élő állatot, gyümölcsöt akarnak eladni, hanem sajtot, kolbászt, lekvárt, szörpöt. Pont ők, akik a legtöbbet dolgoznak, járnának a legrosszabbul” – fogalmazott Tánccos.

Tánccos szerint az adózásban valóban rendet kellene tenni, de nem ebben a formában. A legkisebb gazdaságok adómentességet kell élvezzenek, a közepesekre szimbolikus adót kellene kivetni, és a nagy gazdaságokat vállalkozásként kellene működtetni, és reálisan megadóztatni.

A módosítás nem csak mezőgazdaságot érinti, hanem a mikrovállalkozásokat, az ÁFA befizetést, a cégek könyvelését érintő összetettebb rendeletről van szó.

Röviden

Diákok megmérettetése

Január 29-től kezdődően kötelező próbavizsgákon vesznek részt a nyolcadikos, tizenkettedikes és tizenharmadik osztályos diákok. A próbavizsgák célja, hogy a diákok felmérjék tudásukat és, hogy számukra idejében kiderüljön, milyen tantárgyból vannak hiányosságaik. A vizsgák során az érettségihez és képességvizsgálathoz hasonló körülményeket teremtenek, hogy az érintettek megtapasztalhassák mi vár rájuk a nyári vizsgaidőszakban.

Az első próbát január 29-én tartották román nyelv és irodalomból. Az elért eredmények tájékoztató jellegűek mindhárom fél, a diákok, a tanár és a szülők számára is.

Anyanyelvből február 5-én méretkeztek meg, a profilnak megfelelő kötelező tantárgyból április 23-án, illetve a nyolcadikosoknak matematikából ugyanaznap szerveznek próbavizsgát. A választott tantárgyból az érettségizőknek április 30-án tartják a próbafelmérést.

Jóváhagyták a beiskolázási tervet

A továbbképzési terv részeként évenként beiskolázási terv is készül. Ez a pedagógusok másoddiplomájának, szakvizsgájának, illetve a hétévenként kötelező továbbképzéseknek a helyi rendjét, ütemezését rögzíti. A beiskolázási tervet már jóváhagyta a megyei tanfelügyelőség, amely változásokkal számol mind S. Illyés Lajos Általános Iskola, mind a Domokos Kázmér Iskolacsoport esetében.

Mindkét iskola esetében csökken az óvodai és iskolai csoportok száma, ugyanis 2014-ben kevesebb gyereket íratnak be az oktatási intézményekbe, mint az előző tanév kezdetén.

Ebben a tanévben közel 700 gyerek az S. Illyés Lajos Általános Iskola tanulója, viszont a 2013-2014-es tanévben 670 körüli lesz a pillanatnyilag nyilvántartott és beiratkozott gyerekek száma, tehát csökkenő tendenciák mutat. Szerencsére emiatt ebben az iskolában nem marad egy pedagógus sem állás nélkül.

A Domokos Kázmér Iskolacsoport esetében nem ilyen egyszerű a helyzet, mivel az óvodai és iskolai csoportok számának csökkenése miatt két címzetes pedagógusi állás szűnik meg ősztől. A két pedagógus közül az egyiknek kettős képesítése van, így, ha elfogadja, ősztől óvodai csoportot taníthat.

Főleg Illyésmezőben vannak gondok, itt alig jön össze egy iskolai csoport. Emiatt a nulladik osztályos csoportot össze kell vonják az első, valamint a második osztállyal.

Személyiségfejlesztés az iskolában

Személyiségfejlesztés az iskolában címmel pedagógusképző zajlik Szováta. Ez egy olyan hat napos képzés-sorozat, amelyet minden hétfőn, szombaton tartanak, és amely nemcsak témáját, hanem jellegét illetően is rendkívül fontos lehet a pedagógusok számára.

A képzés a román állam által elismert, tehát a résztvevők nemcsak oklevelet szereznek ennek elvégzése után, hanem az előléptetésük és a vizsgák alkalmával rendkívül fontos kreditpontok számát is bővíthetik.

Nagykorúvá váltak a DK végzősei

Hétfőn lezajlott a Domokos Kázmér Iskolacsoport végzős diákjainak nagykorúsítása. Az eseményen részt vettek az ünnepeken kívül azok szülei, hozzátartozói, tanáraik és a 11. osz-

tályosok. 2013-ban 5 osztály, több mint 120 diákjának tűzték fel a szalagot, ezáltal is jelezve, hogy azok viselői felnőtté váltak.

A terem csordultig telt ünneplőkkel, akik nagy érdeklődéssel várták az ez évi, új helyszínen szervezett szalagtűző ünnepséget.

A köszöntők és búcsúbeszéd után a 11. osztályosok ünnepi, meglepetés tánca következett, amit Déry László tanított be.

Ezt követte a végzősök liceumi éve alatt gyűjtött emlékek, jellegzetes momentumainak bemutatása, majd a 12-esek elbúcsúztak tanáraiktól, társaiktól, az ünneplőktől. Az est fénypontja a legek elismerése volt és a szalagok feltűzése egy-egy emléklap kíséretében. Befejezésül pezsgővel koccintottak a fiatal felnőttek, majd az iskolai zenekar kíséretében bulival is megünnepelték felnőtté válásukat.

Jótekonysági farsangi bál

Idén is megszervezte a szováta református egyházközség Nőszövetsége hagyományos farsangi, jótekonysági bálját. A farsangi időszakban megtartott ünnepségnek immár 12 éves hagyománya van. A jegyekből származó bevételt, mint a bál neve is mutatja, jótekonysági célokra fordítják. A bál bevételéből minden évben egy öregotthont támogatnak, vagy egy nehéz sorsú családot, vagy valamilyen más, hasonló nemes célra használják. Idén, mivel 100 éves a szováta református egyházközség, ennek megünnepelésének költségeit fogja fedezni a bevétel.

A multság pénteken, február 8-án volt a Fenyő szálló Margaréta termében.

Jótekonysági minifoci torna

Hétfőn jótekonysági céllal minifoci tornát szerveztek Szováta. A begyűjtött összeget egy egészségügyi problémákkal küzdő sportoló műtétére fordítják. Az eseményen 10 csapat jelent meg és körülbelül 8300 lejt sikerült összegyűjteni. A szervezők remélik, hogy nem ez a végösszeg, hisz aki még segíteni szeretne, az meglepheti.

A Hársfa utca 13. szám alatt, Lukács Jánosnál jelentkezhet az, aki úgy érzi segíteni szeretne és tudna a rászoruló sportolónak.

Fábián Róbert azt is hangsúlyozta a szervezők nevében, hogy szeretnének a jövőben évi két, három alkalommal is jótekonysági minifoci tornát szervezni, amelynek befolyt összegéből egy beteg sportolót segítenének meg. Ugyanakkor végezetül megköszönték a résztvevők hozzáállását és a helyi önkormányzat segítségét is.

Körzeti mesemondó verseny

Második osztályos tanulóknak meghirdetett mesemondó verseny körzeti szakaszát tartották február 16-án Szováta. A megmérettetésre körülbelül 35 gyerek jelentkezett, akik egy-egy három perces magyar népmesét adtak elő.

Az eseményre több iskola diákja jött el, így Balavásártól Deményházáig, minden elemi tagozat képviseltette magát egy-egy tanuló által. A második osztályosok mesemondó tudását, képességét értékelte a zsűri.

A mesemondó verseny szüneteiben Péter Huba tanító 4. osztályos tanuló tartottak furulya bemutatót.

Hagyományörző farsangi bál

Itt a farsang áll a bál... mondja a kis vers és ez így is van. Évről évre, egymás után immár 22 alkalommal szervezi egy kis, önkéntes csapat, a Bernády Közművelődési Egylet Vezető Tanácsa a farsangi bálakat. Különböző helyszíneken, több-kevesebb résztvevővel, de kitartóan és a hagyományokhoz híven. Mert hagyományainkat őrizni, ápolni kell, eleink szokásai adnak önazonosság tudatunknak valós kapaszkodót. És hagyományt sokféle képpen lehet ápolni, szokást többféleképpen lehet tartani. Gyorsan változó világunkban egy közönségnek szánt esemény, rendezvény óhatatlanul sikerorientálttá kell, hogy váljon és figyelembe kell venni célközönsége a valós igényeit. A Bernády egylet, mint a szovátai közművelődés elkötelezett szervezete, mindezen célkitűzéseinek megfelelően igyekszik eleget tenni vállalt kötelezettségeinek. Közösségi összefogás, együttműködés, felelősségvállalás és részvételi készség e hagyományos értékekre alapozva olyan művelődési, de egyben szórakoztató,

kikapcsolódást és kellemes együttlétet is biztosító eseményt próbál szervezni, ami egyben öfenntartó is és az alapvető célokat is szolgálja. Nem könnyű ez, főleg, hogy szinte teljes mértékben hiányzik az utánpótlás.

De szerencsére van egy hűség és kitartó közönség, egy bálozó csapat, akik szeretik minőségi szórakozást és évről évre visszatérve részvételükkel támogatják az egyletnek a farsangolással kapcsolatos és általánosabb közművelődési célkitűzéseit. Ezúton megköszönjük a mintegy 170 fő résztvevő hűségét, bátorítót, támogató részvételét.

Folytatjuk a köszönetek sorát a bálunk támogatóival, kiknek segítségével az nem jöhetett volna létre: Agroprodcom Dósa Húsfeldolgozó üzem, Béres Ilona, Bocskai Vince szobrászművész, Bucur Emőke, City Taxi, Csíki Zsigmond

réműves, Dan Cristian faragó, Dr. Fazakas Zoltán, Elixon Üzletház, Farkas Éva – Artemisia gyógyszertár, Fazakas János – Larix Kft, Fülöp Hadasa, Fülöp Judit, Guța taxi, Györfi Edit, Háztartási üzlet (csilláros bolt), Heba Taxi, Ifj. Hajdú Imre – Apollo lángosozó, gyorsbüfé, Kakucs Gyógyszertár, Kicsigomba

Bokor Rezső.

A házigazda fürdővállalat a Danubius Hotels támogatását is köszönjük akárcsak alkalmazottaik profi munkáját és segítőkészségét.

Ugyancsak köszönetet mondunk a Szovátáról elszármazott Dósa Lászlónak és csikszeredai zenekarának, akik egy nagyon nívós, minden korosz-

Vendéglő, Kilyén Piroska – cipőüzlet, Király Csaba faragó, Kirilla Beáta, Kulcsár Margit, Kulcsár Margit, Kusztos Endre festőművész, Kuti Dénes festőművész, Liliom virágüzlet, Márton Béla faragó, Molnár Károly – Szarvas pizzázó, Nyitra Andrea, Polaris építőanyaglerakat, Siklódi Zsolt grafikus művész, Suciú Éva, Suciú Maria amatőr festőművész, Sylvania kft – Kodák üzlet, Szoli Tünde, Tar Enikő, Teleki Oktatási Központ, Rékás Borház, Dr. Antal Zsolt, Makó Mária,

tály igényét kielégítő zenével hajnalig szórakoztatták bálozó közönségünket, valamint a Szovátai Hagyományörző huszárcsapatnak a bált megnyitó magasztos palotásért.

Hagyományt ápolva, de építve is, minden évben tematikát kap a bál: ez évben a Gyertyaszentelő napjára szervezett bál a medve és köréje szőtt legenda-, mondavilág adta: a játékok, a táncverseny ezekből a hiedelmekből, tréfákból, játékokból merített. Reméljük, szórakoztató és tanulságos is volt, szeretettel visszavárjuk jövőre is kedves közönségünket!

És talán ezek közül a bálozók közül kap valaki kedvet arra, hogy rész vegyen annak szervezésében, s ki tudja talán egyelőnk egyéb tevékenységében is.

Kiss János

Ide nézz a figurára! Néptáncfalalkozó Szovátán

A tavaly, első alkalommal megszervezett és nagy sikernek örvendő néptáncfalalkozón a résztvevő néptáncsoportok megfogalmazták annak az igényét, hogy a kezdeményezésnek folytatása, hagyománya legyen itt, a Sóvidéken.

Így, már másodjára, február 9-én a Szovátai Népi Játsszóház szervezésében gyermek- és ifjúsági néptáncgyűttesek találkozására került sor a Domokos Kázmér Művelődési Házban.

A találkozó megrendezésével gazdagítani szerettük volna azokat a lehetőségeket, amelyekkel a gyerekekben, az ifjúságban felébredhet az érdeklődés és az igény néphagyományaink, néptánc- anyanyelvünk ismerete és megőrzése iránt. További célunk volt, hogy a városunkban működő gyermek néptáncsoportoknak is biztosítsunk teret, ahhoz, hogy bemutathassák magukat, néptáncaikat, ugyanakkor kapcsolatot teremthessenek más sóvidéki, külföldi és távolabbi gyermek néptáncsoportokkal. Hogy izelítőt kapja-

nak abból a néptáncművelésből, amely környező falvainkban még a mindennapok élő hagyománya, amelyet még nem tiport el a városiasodás „kjúltúrája.” Ahol a néptánc ismerete és őrzése nem másoknak – pedagógusoknak, szülőknek – eleget tevő időtöltés, hanem az önkifejezés eszköze, egy néptáncsoporthoz való tartozás sajátjának érzett és vallott érték, a közös szabad tánc ház pedig közösségi élmény.

A néptáncfalalkozón városunkat az „S. Illyés Lajos” Általános Iskola VII. A osztályos, illetve a „Domokos Kázmér” Technológiai Liceum VII. B osztályos tanulóiból alkotott csoportok képviselték, akik sóvidéki néptáncokat mutattak be.

Szomszédos falvainkból jelentükkel és hangulatos táncaikkal

tiszteltek meg az alsósófalvi „Gyermeklancfű” Gyermekcsoport, illetve a sóváradai „Szuszékdöngicsélők” csoportja, akik sóvidéki, valamint nyárádmonti táncokat táncoltak.

A Külföldi vendégeink voltak a hármasfalusi „Vadrózsák”, az erdőszentgyörgyi „Százfonat”, a kendi „Kendi csillagok”. Előadásukban nyárádmonti, mezőségi néptáncokat láthattunk.

Marosvásárhelyről a „Boróka” Néptáncsoport népi gyermekjátékokkal tűzdelt néptánc összeállítását mutatta be.

A rendezvény nem mindennapos színfoltja volt a gyergyószentmiklósi Hóvirág Néptáncgyűttes és az Esély Alapítvány mozgássérült gyerekeinek közös előadása. A meghatottság és elismerés váltotta ki a közönség kétségkívül legfergetegesebb tapsát, amikor a mozgásszervi problémákkal küszködő és korai agykárosodást szenvedett gyerekek, fiatalok táncát láthattuk. Példát arra az elképesztő, áldozatos munkára, amelyet

felvállalnak e gyerekek szülei, mozgás- és táncterapeutái, hogy a másságot elfogadva, az ének, a tánc, a közös együttléti gyógyító erejével segítsék, fejlesszék a sérült gyerekeket.

A néptáncfalalkozó Veress Kálmán marosvásárhelyi néptáncoktató irányításával, tánc házzal zárult, amelyen a talpalávalót Sinkó András, Bőr Hunyadi Gyula és Márton László, marosvásárhelyi zenészek biztosították.

A néptáncfalalkozó megvalósulásáért köszönet főtámogatóknak, az Emberi Erőforrások Minisztériumának, aki éves tevékenységünk keretében támogatta ezt az eseményt. Továbbá az „Educatio S.I.L.” és a Bernády Közművelődési Egylet együttműködéséért, Szovátai Város Önkormányzatának a helyszín biztosításáért, a szovátai Elixon Üzletháznak, a Szántó-Fülöp pékségnek, Dósa Hűsfeldolgozó vállalkozásnak, a Szépkorúak Szeretet csoportjának az anyagi és természetbeni támogatásért.

Kiss Enikő

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Öltözzünk maskarába!

Egy maskara, egy álarc – farsangolni, jaj, de jó!

Savanyú káposzta, főtt krumpli, pánkó – farsangolni ez a jó!

Kalácsot, zsíros kenyeret májszokolhatott, maskarában táncolhatott, aki február 8-án

részt vett a Népi Játsszóház farsangtemetésén.

Az S. Illyés Lajos Általános

Iskolától indult egy menet, gyerekek, szülők, nyugdíjasok közösen kísérték el utolsó útjára a szalmabáb Ilyést. A menet hamubotosa ijesztgette a járókelőket, majd rám, ördögfiókára maradt a hamuzsák. Mentünk, mendegéltünk, míg a faluba nem értünk, ahol a vendéglátó házaknál megkínálták a farsangolókat. Tovább – énekelve, mókázva – vonultunk le a kultúrotthonig. Ott már előkerültek a sirató asszonyok is. Siratni kezdték Ilyést e szóval: „Ó, drága Ilyés, mért hóttál meg? Este főztem

neki tőköt, de most ő itt van a nyújtópadon, a sütőtöke az asztalon.”

Végül arra is sor került, hogy a gyerekekkel és nyugdíjasokkal, a 12 feleségével, 52 unokájával és 365 dédunokájával együtt elégettük szegény Ilyést annak jelképeül, hogy vége van a télnek. Aztán táncoltunk, énekelünk, eszegettünk.

Ördög képében én is ott voltam, annyit táncoltam, hogy a patkóm lekoptattam. Aki nem hiszi, jöjjön el jövőre!

Kiss Boglárka

Huszáraink európai csatatereken

December elején huszáraink ismét európai csatatereken jártak. Szerencsére most nem harcolni. Székelyföldi és partiumi huszárokból egy autóbusznyi csapat Csehország felé vette útját.

Januári számunkban beszámoltunk az Austerlitz környékén vívott három császár csatájának nevezett 1805. évi ütközet helyszí-

nein tett látogatásról, most pedig a német egyesítési hegemóniát eldöntő Königrätz környékén 1867-ben vívott osztrák-porosz csata emlékhelyeinek bejárásáról, s a szülőföldjüktől ily messzi tájon elesett székely és magyar katonák sírhantjainál tett főhajtásról adunk rövid összefoglalót.

Molnos Ferenc

December elseje van. Ilyenkor – mások zászlórzását nézve – otthon is saját veszteségeinkre szoktunk gondolni, egy kis történelmi búslakodáshoz ki sem kell az ajtón lépni. Mi most mégis a morvaországi Austerlitz közeléből, ahol eleink vérrel áztatták meg a földet, Észak-Csehországba megyünk egy másik vesztes csatahelyre emlékezni.

Ahogy az austerlitz csata emlékhelyeit is a kisvároson kívül, elsősorban Telnice határában találtuk, a königrätz csata helyszíneit is egy kisebb település, Clum közelében keressük.

A königrätz csata az 1866-os porosz-osztrák háború legnagyobb csatája volt, melyben a komoly technikai és hadvezetési fölényben lévő Porosz Királyság döntő győzelmet ara-

tott a többnemzetiségű, idejétmúlt felszereltségű és felállású Habsburg csapatok felett.

A Habsburg Birodalom az ügynevezett nagynémet egység megvalósításáért küzdött, mely a német egységbe beleértette az osztrák területeket is (természetesen Habsburg vezetéssel), míg a Porosz Királyság a

kisnémet egységért szállt ringbe, mely porosz vezetés alatt kívánta egyesíteni a német ajkú területeket, azonban az osztrákok kizárásával. A délnémet királyságok a kevésbé agresszív Habsburg Birodalom mellé sorakoztak fel, míg a poroszok az Olasz Királyság szövetségét keresték, akik a Velencéért

folytatott háborúban kerültek szembe az osztrákokkal.

A csata kimenetele egyben eldöntötte a háborút is. Az 1866. augusztus 23-án Prágában megkötött békeszerződésben az Osztrák Császárság a Porosz Királyság javára lemondott a német egység megvalósításáról, és miközben elvesztette Velencét, Jászai Mari, a későbbi híres tragika itt, Königrätzben, markotányosnóként, 16 évesen a szüzességét vesztette el.

De ennél sokkal nagyobb veszteség is érte itt a magyarságot. Az itt elesett katonák, köztük nemzettársaink, tiszteletére emelt emlékhelyeket járja be kis csapatunk, majd megtekintjük Josefstadot, az erődvárost is, ahol korábban nagyon sok 48-as magyar raboskodott.

molnos

Barátok és nem barátok

2013. január 29-én egész estét betöltő műsorában az Antenna 3 televízió minden szakmai és együttélési szabályt áthágva, órákon át a legaljasabb sovinizta módon uszított a Romániában élő magyarok ellen. Éppen a telefonon megkeresett Tamás Sándort, Kovászna megye tanácsának elnökét leckéztette törvénytiszteletből, a román felségjelek iránti megfelelő magatartásból, no meg az ország iránti lojalitásból.

A műsorvezető stúdióvendégeiből ad hoc rögtönítélő bizottságot hozott létre, amely, mint annyiszor a történelem folyamán, késedelem nélkül meghozta elmarasztaló ítéletét. A demokrácia szabályainak, az állampolgári jogok valamint a törvényesség tiszteletben tartására felvigyázók szerepében tetszelgők is a hangoz-

tatott szabályok, jogok és demokratikus elvek teljes mellőzésével, a legnagyobb vehemenciával, felemelt hanggal, eltorzult arccal estek neki áldozatuknak, aki azzal is bősztette őket, hogy csöppet sem szeppent meg, s ha tehették volna, a nézők szeme láttára halálos ítéletet mondtak volna rá. Így csak letácsolták, hazugnak és az ország békéjére veszélyesnek nyilvánították, és kicsúfolták.

Jólesik látni egy ezzel ellentétes attitűdöt is egy másik csatornáról jól ismert televíziós személyiségtől, Lucian Măndruțătól.

A cikk román nyelven a Gândul internetes oldalán jelent meg a román nemzeti ünnep napján, a magyar fordítást a Brassói lapok december 6-i számából vettük át.

Molnos Ferenc

Levél barátaimhoz

Kedves magyar, német, török, tatár, bolgár és zsidó Barátaim! Nemzeti ünnepünkön szeretnék köszönetet mondani nektek!

Köszönöm nektek, kedves magyarok a szép erdélyi városokat, amelyekre talán jobban is vigyázhattunk volna. Köszönöm, mert tudom, hogy amíg mi a nagyobb hazát ünnepeljük, számotokra milyen nehéz nem arra gondolni: a ti hazátok kisebb lett.

Köszönöm nektek, kedves németek, nemcsak a teuton lovagok által épített kastélyokat, a parasztvárakat és erődtemplomokat, ahová hétvégén kirándulni visszük gyermekeinket (és gyakran elfelejtjük elmondani nekik, ki építette azokat), hanem I. (Hohenzoller) Károly királyunkat is. neki köszönhető, hogy van egy nagy országunk,

vannak törvényeink, amelyeket még csak próbálunk betartani.

Köszönöm nektek, kedves törökök és tatárok, ti adjátok a Kelet fűszereit - nemcsak az általunk nemzetinek tartott ételeinket, hanem azt is, amilyenek vagyunk, hiszen Nászreddin Hodza a miénk is!

Köszönöm nektek, kedves bolgárok, hogy túl tudtátok tenni magatokat Dobrudzsa száz évvel ezelőtti elvesztésén - így lett nekünk is kijáratunk a tengerre (noha, lám, nyaraláskor még így is hozzátok húzunk).

Köszönöm nektek is, kedves sokat üldözött zsidók, amiért annyi orvost, tanárt, matematikust és költőt adtatok nekünk. Köszönöm nektek Tristan Tzarát (a dadaizmus atyját, az első olyan egyetemes művészeti

irányzatát, amelynek így alapítói lehetünk), de Mihail Sebastian is, akivel olyan csúnyán elbánt a nagyszüleim generációja.

Köszönöm nektek mind, és sajnálom, hogy olyan sokan elmentek közületek!

Sajnálom, hogy az itt maradottak gyakran nem érzik jól magukat az általunk felépített Romániában. Szeretném, ha tudnátok, hogy számomra ez a ti hazátok is, amely gazdagabb attól, hogy vagytok. És szebb az általatok képviselt történelemmel. És szegényebb, ha nem vagytok itt, hogy velünk együtt dolgozzatok és álmodjatok.

Úgy gondoltam, mindezt egy olyan napon mondom el nektek, amikor mindehol folyamatosan csak azt a szót lehet hallani: „román”.

Számomra Románia csak veletek együtt teljes. Magyarok és németek és törökök és bolgárok és tatárok és zsidók...

2012. dec. 1. Lucian Măndruță

Fékezzük meg a magyarellenes retorikát - Kelemen Hunor szövetségi elnök felhívása a PSD elnöke felé

„A Romániai Magyar Demokrata Szövetség határozottan visszautasítja azt a fajta sovén, magyarellenes retorikát, amelyet Valer Marian Szatmár megyei szociáldemokrata párti szenátor szájából hangzott el. Az ilyen megnyilvánulások a kilencvenes évekbe vetik vissza a romániai társadalmat” – hangsúlyozta ma Kelemen Hunor szövetségi elnök, aki aggodalmait Victor Ponta pártelnökkel is közölte.

„Az erdélyi magyar nemzetközösség számára sértő a Szatmár megyei szenátor uszító felvetése, mely szerint büntetni kellene a jövőben azokat, akik a közintézményekben és más nyilvános helyen nem román nyelven szólnak meg. A Szociálliberális Unió (USL) politikusának bejelentése, melynek értelmében jogszabálytervezet dolgozott ki a román nyelv iránti lojalitásról, egyszerűen megalázza a romániai ma-

gyar és a többi nemzeti kisebbség tagjait. Ilyen fajta lojalitás tesztet nem tűrtünk el eddig sem, ezután sem áll szándékunkban. A Romániában élő nemzeti közösségek egyenlő állampolgárok ebben az országban, ugyanolyan kötelezettségekkel és jogokkal rendelkeznek, mint a többségi nemzet tagjai. Határozottan visszautasítunk minden olyan próbálkozást, amely a többség és kisebbség között ellentétet,

ellenségeskedést szítja” – nyomatékosította az RMDSZ elnöke, hozzátéve, a szatmári szenátor törvénytervezete alkotmányellenes és ellentmond számos, Románia által is aláírt nemzetközi egyezménynek.

Kelemen Hunor ugyanakkor felkéri a romániai politikai elitet, határolódjanak el a kisebbségellenes retorikától, ne mutassanak semmilyen toleranciát az ilyen felszólalásokkal szemben. (feb.12.)

Bankga(rá)zdálkodás

Bár mindenféle rendszerrel kapcsolatosan eleve fenntartásaim vannak, azt reméltem, hittem, hogy ha az embernek van egy kis megtakarított pénze, amit betét formájában a bankban tart – mert így célszerű és korszerű –, akkor bármikor kivetheti, amikor szüksége van rá. Pontosabban akkor veheti ki, amikor akarja, amikor éppen a legnagyobb szüksége van készpénzre. Ezt gondoltam, hittem a minap történt esetemig. Hittem a romániai bankokban, mint szolgáltató, ügyfeleket kiszolgáló pénzügyi intézményrendszerben. Nem gondoltam volna, hogy ha nincs bankhiteltem és ki nem fizetett vagy késleltetett havi részletem, akkor ahelyett, hogy a bank igazi szolgáltatóként viselkedett volna és gyorsan rendelkezésemre bocsájtotta volna a pénzemet, valójában 1 órán át „fogva” tart és záróra után közli velem, hogy csak másnap vehetem ki a pénzemet, mivel már bezárt a pénztár, a „kassza”. Pedig ez történt. Teljes mértékben kiszolgáltatott, megalázó helyzetbe kerültem. Sőt, utólag magyarázkodnom és szégyenkezniem kell városunk egyik neves fogorvos professzora előtt. Ég a képemen megmaradt bőr, mert közel fél órát késtem és megvárakoztattam az előzetesen rögzített időponthoz képest. Bár telefonon értesíttem, hogy a bankban időzöm és késni fogok, a Professzor úr – teljesen jogosan - nem várt meg és így csak az asszisztensnőjével tudtam közölni késésem valódi okát, aki megértően és kedvesen új időpontot javasolt.

Hiszen éppen azért mentem a bankba, hogy kivegyek egy nagyobb pénzüsszeget, mert fogászati kezelésre kellett

mennem és az orvosi szolgáltatásokért is fizetni kell. De eredeti piaccgaz(da)ságunkban hozzá kell szoknunk, hogy nem a szolgáltató van értünk, hanem mi kerülünk mindigre kiszolgáltatott helyzetbe a pénzünkért.

Évekkel ezelőtt a megyeközponttól 60 km-re fekvő üdülővárosunkban, az egyik neves hazai bank fiókegységében betéti számlát nyitottam. Aztán ugyanazon bank egyik marosvásárhelyi fiókjában, közel másfél évvel ezelőtt egy „megtakarítós” betétbe pénzt helyeztem el, azzal a megfontolással és banki ügyintézői tájékoztatással, hogy bármikor betehetek és kivethetek belőle, sőt meg is szüntethetem a betéti megtakarítást, amikor csak akarom. Nos, ezzel a tudattal indultam el a minap, hogy gyorsan kivesszem a bankból a szükséges pénzüsszeget és igyekszem vele fogászati kezelésre. Nagy meglepetésemre és megdöbbenésemre az egyébként kedves és segítőkész ügyfélfelelős hölgy közölte velem, hogy nem vehetem ki a pénzemet náluk, csak abban a bankfiókban, ahol eredetileg nyitottam a betéti számlámat, vagyis 60 km-re fekvő üdülővárosunkban.

– De kérem, én itt, az egyik lakótelepi bankfiókban helyeztem el a pénzt, akkor miért nem vehetem ki Önöknél? Hiszen ugyanazon bank fiókegységeiről van szó. Véleményem szerint ugyanazon bank fiókegységei közül, bármelyikben kivethetem a pénzemet, hiszen megnézhetik a számítógépes rendszerükben a betétem befizetésének a helyét és az egységük pontos címét. Itt tettem be a pénzt, miért ne vehetném itt

ki? – erősködtem.

– Csak ott veheti ki, ahol megnyitotta az eredeti számlát és nem ott, ahol létrehozta a betétet. Megváltozott a rendszer, most egy új „szoftval” dolgozunk és az nem engedi meg, hogy nálunk vegye ki a pénztét.

– Ilyen nincs kérem. Csak nem gondolják, hogy holnap útra kelek és elutazom kivenni a pénzemet ott, ahol évekkkel ezelőtt a számlát megnyitottam? Én itt fizettem be és jogom van itt kivenni a pénzemet. Illetve bármelyik

jövök. Alá kell írnia egy nyilatkozatot, hogy van betéti számlája és egy másik nyilatkozatot, hogy meg akarja szüntetni a betétjét.

Újabb, közel félórai várakozás, idegeskedés, bosszankodás után végül aláírtam a két nyilatkozatot és ígéretet kaptam, hogy holnap bármelyik marosvásárhelyi fiókegységénél felvehetem a pénzemet. Szóval ígéretet kaptam, de pénzt még nem.

Valamikor azt tanították nekünk, leendő közgazdászoknak, hogy a pénz értéke annál

fiókegységben a bank keretén belül.

– Nem úgy van. Ön nem érti, hogy a „szoft” nem engedi meg? Várjon, gyorsan levelet küldök, lekérem az adatait, ha még találok az ottani fiókban valakit.

– De kérem, én itt a megyeközponti fiókegységben nyitottam a betétet.

– Az nem számít, várjon elmegyek az igazgatónőhöz, elviszem a számlakivonatot. Megpróbálom elintézni, de ma úgysem tudja felvenni a pénztét, mert bezárt a kassza.

– Nekem már a fogorvosnál kellene lennem, fél órája itt töltöm az időmet és még a pénzemet sem vehetem fel.

– Ne menjen el, amíg nem

nagyobb, minél gyorsabban forog.

Azt nem értem, hogyha minden személyes adatunkat számítógépen vezetnek és tárolják, és ha a bankok méregdrágán vásárolt „szoftok”-kal dolgoznak, akkor miért kell egyfolytában nyilatkozzunk, aláírunk, várakozunk, bosszankodunk? A számítógépes rendszerek és informatikai programok meg kellene könnyítsék és fel kellene gyorsítsák az ügyintézkést és ne egyfolytában akadályozzák, megnehezítsék, sőt időnként ellehetetlenítsék

Vagy ez lenne a „szoftok” ára, amit szintén nekünk kell megfizetni, kimérgelődni?

Szakács Géza

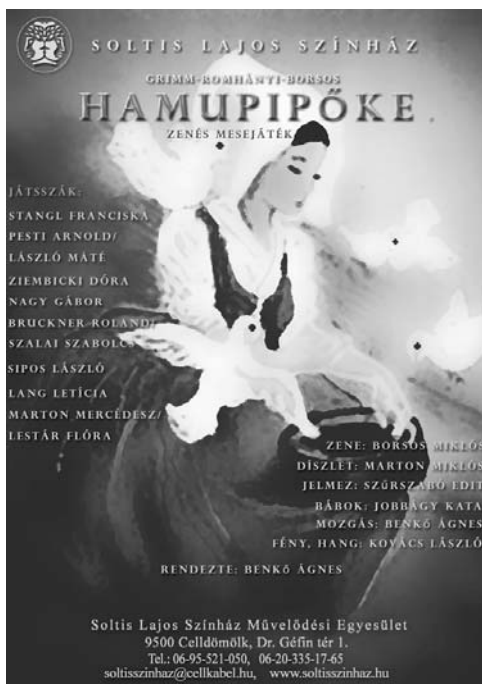
Márciusi előadások

A Domokos Kázmér Művelődési Házban három márciusi előadást ajánlunk a kedves szovátai közönség figyelmébe.

A marosvásárhelyi Ariel Bábszínháznak a Tengerkék Kutylus című bérletes előadása, március 5-én, kedden 9,30 és 11,00 órától a részvételt az óvodák és az iskolák szintjén a pedagógusok szervezik.

A Maros Művészegyüttes március 14-én, csütörtökön egy déli időpontban a diákok és egy esti időpontban felnőttek részére bemutatja a Juhász Zsolt rendező-koreográfus által megálmodott néptáncból felépített korszerű színházi produkciót. Jegyek elővételre rendelhetők a

Március 22-én, a népszerű celldömölki Soltis Lajos színház társulata mutatja be a Hamupipőke című darabját. A

közismert mese legsikeresebb magyar feldolgozása Romhányi („Rimhányó”) József alkotása. A Grimmet rímbe álmodó költő Hipokondria mesebeli birodalmába kalauzolja a gyermekeket. Az óvodás és kisiskolás

0762254729-es telefonszámon. A pontos időpontot és a beléptíj árát hamarosan közöljük a szokásos csatornákon: plakát, kábel TV, internet, facebook.

Kiss János

Tíz haiku

születésnapodra

Ráduly Jánosnak

ha IQ-m enged
tán megírom haikum
– köszöntésedre

ébredés

Páll Lajosnak

tűz-hajnalokon
Múzsza csókjával ébredj
a homlokodon

szobraid

Sánta Csabának

a végtelenből
ennyi lehet számodra
örökkévaló

tollad

Böloni Domokosnak

csikós ostorral
te meg tollal kanyarítsz
kacsaringókat

az Ösvény

Kuti Dénesnek

csak indulj már el
aztán a messzeségbe
elvisz az ösvény

Hazanézó

Ambrus Lajosnak

otthonról haza
– múltó időbe nézel
vagy kelő napba

szenvedély

Kusztos Endrének

szél, mi fekete
vonalak tengerén
hullámokat ver

teremtés

Bocskay Vincének

pillanat, mikor
kezed alatt a kőbe
lélek költözik

nász

Siklodi Zsoltnak

a rajz és a betű
– vonalad örvényein
kelnek ők nászra

ablak a múltra

Szolláth Hunornak

ablakot nyitni
mikor alatta húz el
valamely század

Molnos Ferenc

S ha Erdélyt elveszik?

Száz esztendeje, a Huszadik Század folyóirat 1912. november–decemberi számában jelent meg Ady Endre írása. Akkor még rajta kívül tán senki sem látta, hogy pár év múlva mi következhet be. Csak nem volt, aki megszívlelje, de ő figyelmeztetett.

Igazodhat-e, javulhat-e a mai társadalmak élete, ha Brennus-kardok kormányozzák a világ-serpenyőt, s ha égszakadás, föld-indulás kedvétől függ minden civilizációnk? Bizonyos, hogy van vadság, fegyver és háború, s bizonyos, hogy kínos, szomorú, de kényszerű beletöröttséggel készen kell állnunk minden elé. Minden elé, ami akár bennünk rekedt babonák, akár humánus, szép indulataink, akár racionális megállapításaink miatt nagyon-nagyon fájdalmas. Emerrébb, keleti külvárosain a nyugati kultúrának, veszélyes a járás, s minden pillanatban tört szegezhetnek túlbizakodó hitünknek és életünknek.

Gyermekségem legfurcsább fényű emléke, édesapánk sokszor ismétlődött ígérete évvégi tiszta jeles bizonyítványaink nagy hangulataikor: “no, most már igazán elmegyünk Erdélybe, a rokonokhoz”.

Mi csak olyan erdélyszéliek voltunk, a Partium egy része, Sylvania, a Szilágyság, büszkébbek, kényesebbek, mint Transsylvania, mégis Erdélybe vágytunk. Dehogyan is rokonokért, mert kölcsönösen és rokonosan alig-alig tudtunk valamit egymásról mi és az erdélyiek. Gőzösvonatra se gondoltunk egy új, panamás, rossz, görbe, vicinális vasút nehéz dolgai folytán, és mert az apánk Erdélyhez méltatlannak vallotta a síneket. Ő ifjúságos korából Erdély postakocsis s fuvaros világára emlékezett ragyogó emlékekkel, s az Erdély-imádást naiv szándéklansággal oltotta erősre, később tudatosra fiaiba[n].

Kocsival kellett volna az erdélyi nagy útnak vágnunk, régimódisan itt-ott, ismerősöknél és atyafiaknál megszállván,

hogy két-három hét múltán kerüljünk vissza. Elmaradt a szép út, mi, a fiúk, fölnőttünk a száz kilométereket száguldó vasparipához, kiidegenedtünk a legendás rokonság emlékezetéből is, de Erdély máig megmaradt a mi Kaliforniánk-képpen.

Tudják, akik egy kicsit ismernek, hogy magamról a buta

sovinizmust régen letörültem, s a nacionalizmusom: kétségbeesett alkud[oz]ás sorsom és a között, ami már a legtöbb internacionalizmusnak is fölötte jár. Román barátaimnak, testvéreimnek, szeretettjeimnek már szinte unalmasan s kedvetlen kedvességgel, de majdnem egész hittel mondogatom el régi, komoly tréfámat:

– Hiszen én nektek adom Erdélyt, ha kell Aradig és Máramarosszigetig is, a magam külön hazácskáját szintén, de nem hal-e majd [bele] ebbe Románia, akit én szeretek, s akinek én önzetlenül s már régen álmodom a legfényesebb jövődöt?

És mégis, Erdélyre gondolván el kell lágyulnom, ha nem is mint egy sipuluszi református papnak, de egy emlékekkel s szabadító vágyakkal egyképpen eltelt, kultúrás eklektikusnak.

Alig nyolc évvel ezelőtt, amikor éppen a Huszadik Század s a Társadalomtudományi Tár-

saság embereitől várhattam mindent, ami megértésben kapható, s nekem okvetlenül, halálosan kellett, gyóntam már le valamit ebből. Árván, üldözötten, évszázadok keserű-sötét mélyébe hasztalan tekintve, babonára szorulva jajgattam föl hitetlenül: csak Erdély! Azóta egyre jobban tudom és hiszem ennek a babonának a miértjét: valóban az európai nemzet-társadalmak legparancsolóbban fejlődéses korszakában Erdély volt: Magyarország. Erdély néhány száz év ország volt, társadalom, muszájból is a nyugattal szövetkező, protestáns és a kor engedelmé szerint haladó is, s Magyarország pedig - nem volt. Úri bűnei talán Erdélynek is szörnyűek voltak, Werbőcziszelleműek, mint a Habsburgok magyarországi, kegyelt és törökmentes nagyurainál, de igaz, saját kultúrára az az Erdély iparkodott, melynek románjai például bibliafordítást magyar fejedelmek által kaptak. S talán az új s ma már könnyen érthető Amerikán kívül, ha a régi keresztény Kelet Róma-ellenes s csoportos lázadásait leszámítjuk, sehol a szektáknak, tehát a lelkek forradalmának bujább talaja Erdélynél nem volt. És Erdélynek, a kicsi Erdélynek a magyarországi török hódoltság idején több lakosa volt, mint az úgynevezett s nemvolt Nagy-Magyarországnak.

Elpirulok a magam, látszó, romantikájától, de leírom, hogy Erdélynek külön lelke van, s fenyegető, brutális, de vajmi lehető térképváltoztatások két emlőről szakítanának le két ikergyermekeket, a magyart és a román. A szász megél vagy elpusztul magától is, eddig se csinált mást, s az ő ügyük ha-

sonlatos volna az oroszországi német kolóniákéhoz. De mi, magyarok s az erdélyi románok gyökereinkkel lennének kiszakítva, mihelyst ez az örült militáris világ, melyet ma még a szociáldemokrácia legáncsolni képtelen, diplomaták diagnózisa szerint kezd gyógyít[a]ni bennünket.

Rongyolt és csaknem reménytelen fajtának tartom a magyart, pláne hogy demokratizáló forradalmába beleordított, tiport a nagy kultúrájú rontás, a háború. Mai, barbár csodák idején el tudom képzelni azt is, hogy Erdély hamaros megvalósulása lehet tüzes vad álmoknak, mik nem minden alap nélkül kísértének az alsó Kárpátok alatt. De a dilemmás Erdéllyel évszázadok marasztaló szellemét lázítja föl a vad hazá-politika, s hazátlanná tenné két szerencsétlen s minden más, nemes fölszabadelés joggal váró nációt.

Beszéljünk-e a Romániába olvasztandó magyarságról, melynek, ha lehet, rosszabb, embertelenebb s főképpen otthontalanabb sorsa volna a mai erdélyi románokénál? Minden további kérdést és választ átengedek azoknak, akik nem olyan nagy soviniszták és politiciens, mint én, kinek csak Erdély-babonája túl nagy talán, de kinek Erdély egyetemes nyomorúsága fáj.

Hogy múltjanak el, oh, már a srapneles igazságok, s hogy engedjenek bennünket a magunk srapneleivel, emberszerető és fölszabadó munkánkkal, tovább munkálkodni nemzetellen népboldogságokért.

HSz 1912. november-december

Ady Endre

Megyei röplabda bajnokság Szovátán

Elmondható, hogy hagyomány teremtdött, hiszen immár 5. alkalommal adott otthont február elején Szováta a Maros megyei röplabda bajnokságnak. A versenyen összesen 5 csapat mérte össze felkészültségét, tudását. A szovátai Domokos Kázmér gimnáziumi diákjaiból szerveződött röplabdások mellett 4 idegenből érkezett csapat vett részt a városunkban szervezett küzdelmeken: a marosvásárhelyi 17-es Számú Általános Iskola, a szintén marosvásárhelyi 8-as Számú Általános Iskola, a marossármási gyerekekből valamint a dicsőszentmártoni diákokból álló csapatok.

Annyi délceg fiatalembert, hosszúcombú szép lányt sehol sem látni, mint a röplabdapályák környékén, de nálunk viszonylag kevesen művelik, mert egy olyan csapatjáték a labdával, amely a pályára lépő röplabdásnak és a nézőnek ugyanúgy, csak akkor nyújt élvezetet, ha már folyamatosan,

több labdaérintéssel megy a játék, ha nemcsak az adogatás, de a fogadás is igen nagy százalékban sikerül, ha ötletes és együttműködésre alapozott a csapat tagok játéka, ha szép emelések és blokkon átjutó védhetetlen leütések teszik izgalmassá. Ehhez viszont rengeteg munkára, gyakorlatra, egyszerűen edzésre van szükség, kitartóknak kell lenni, szeretni a csapattársakat és szívesen együtt lenni velük.

Edzőjüket, Kacsó István tornatanárt is dicséri, hogy közösen sikerült annyi munkát befektetniük, hogy immár számukra és a néző számára is élvezetes legyen a röplabda-játékuk.

Kacsó István elmondta, hogy csak azokkal a gyerekekkel lehet jó eredményt elérni, akik nemcsak tornaórán foglalkoznak a röplabdával, hanem hajlandóak a szabadidejükből is erre áldozni, hiszen kevés a heti két tornaóra. Akik ezt megteszik, ha nem akarnak is versenyzők lenni, de megtanulnak egy olyan össze-

tett mozgáskombinációt, amely mellett, hogy az egészségüket szolgálja, nagyon sok örömet is nyújt, mert a játék varázsa mellett azt is megélhetik, hogy mennyire jó részesévé válni egy összeszokott, tisztelettel, szeretettel és sok-sok vidámsággal fogadó közösségnek.

A pályán, persze, hajtani kell az eredményekért is, de végül fokon – hacsak nem tűztek ki valamilyen nagy sportsikert célul, vagy nem szándékoznak sportkarriert befutni – nem az a fontos, hogy a mérkőzés hány ponttal zárul, és ki nyeri meg. Aki egy szép röplabda-játékban részt vett, az máris győztesnek érezheti magát.

Persze, nem jó mindenkítő ki kapni, az kedvét szegheti bárkinek. Ha azt sikerül elkerülni, nagyobb lelkesedéssel lépnek újra a pályára.

A bajnokság pedig verseny. Nemcsak a szép játékról, inkább az eredményességről szól. Így tehát számon kell tartani az eredményt is. A szovátai röplabda-

bajnokság végén az eredmények így rangsorolták a csapatokat:

1. 17-es Számú Általános Iskola (Marosvásárhely);
2. 8-as Számú Általános Iskola (Marosvásárhely);
3. Dicsőszentmárton;
4. Domokos Kázmér gimnázium (Szováta);
5. Marossármás;

A tanár úr és a csapat tervei között szerepel a síszezon után, egy volt és jelenlegi tagokból álló csapat felállítása, sőt a szülőket is meg szeretnék hívni, hisz köztük is akad jó pár olyan, aki tud és szívesen is röplabdázik. Ugyanakkor szeretnének a kézilabdásokhoz hasonlóan városi röplabda bajnokságot is szervezni.

Kézilabda-bajnokságok

Három éve indítottak megyei bajnokságot amatőr kézilabdázók számára Hargita megyében. Idén meghívtak Szovátáról egy-egy férfi illetve női csapatot is, amelyek a bajnokság A csoportjában – Székelyudvarhely és vonzáskörzete – Székelyudvarhely, Székelykeresztúr, Zetelaka, Gyergyóditró, Szováta együtteseinek részét a hétvégi tornák formájában szervezett küzdelmeken. A 7-8. fordulónál tartották a január 20-i szovátai turné alkalmával.

Eredmények:

Zetelaka - Szováta 31 - 11;
Székelyudvarhely - Székelykeresztúr 33 - 14;
Székelyudvarhely - Gyer-

gyóditró 42 - 26;

Szováta - Székelykeresztúr 20 - 30;

A szovátai torna végén az eredménylista így nézett ki:

1. Székelyudvarhely (14);
2. Székelykeresztúr (10);
3. Zetelaka (6);
4. Gyergyóditró (2);
5. Szováta (-2);

Az őszi óta beharangozott városi kézilabdabajnokság is beindult. Annyi változással, hogy ma már női versenyt inkább sóvidéki bajnokságnak nevezik, mert az egyetlen szovátai csapat mellett egy parajdi, két korondi csapat is részt vesz. Az egyetlen nem sóvidéki együttes a marosvásárhelyi Richter Gedeon gyógyszergyár csapata. A férfiak versenye megmarad városi bajnokságnak és később indul. Ez a harmadik bajnokság, amelyet a szovátai Medve-tó Sportklub kézilabda szakosztálya írt ki.

A május 11-i zárómeccsig hétvégenként még sok meccset nézhet meg a szovátai sportkedvelő közönség.

Iskolás foci

Szovátán, a Domokos Kázmér Gimnázium új sporttermében szervezték meg az 5-8. osztályos diákok számára kiírt iskolás foci-bajnokság zónaversenyét február 15-én, 4 csapat részvételével.

Szováta képviselőiben az S. Illyés Lajos Általános iskola csapata és a házigazda Domokos Kázmér Gimnázium csapata vett részt. Idegenből a nyárádszeredai Bocskai István Iskolaközpont illetve az erdőszentgyörgyi Szent György Iskolaközpont csapata jött el.

A ranglistán ugyanebben a sorrendben állnak. A két szovátai csapat tovább jutott és részt vesz további 6 csapattal együtt a március 2-án szintén Szovátára szervezett megyei döntőn.

Sudoku (62)

8								9
		9	5	3	1		6	
	3							
2			4		3	9		
	1			7			4	
		3	2		9			5
							1	
	7		9	8	2	3		
3								4

A négyzetrács üres négyzeteibe úgy kell beírunk a hiányzó számokat 1-től 9-ig, hogy minden sorban, oszlopban és a kis négyzetekben is egyetlen szám se ismétlődjön.

Készítette:
Sebe Zoltán

Világítótornyok (60)

		2						2	
				3					
	5								
									6
7									

A mellékelt ábra a tengert jelképezi, amelyen világítótornyok vannak elhelyezve. A tornyok rendeltetése, hogy megvilágítsák a hatósugarukba eső sort és oszlopot. Minden világítótorny annyit – egy négyzet méretű – hajót

világít meg, amennyit a tornyon feltüntetett szám jelöl.

Határozza meg a hajók helyzetét, tudva azt, hogy hajó hajóval és hajó világítótornyokkal még sarkosan sem érintkezhet!

A tengeren 16 hajó található.

Készítette: Sebe Zoltán

Kisebb-nagyobb, mint... (36)

5				>	
			∇		
			∧		
	1		<		>
		>		>	
∧					∇
	<				<
					4

Az ábra minden sorában és minden oszlopában az 1-5-ig (is) terjedő pozitív szám egyszerűen szerepel. Az előre megadott számok és jelek segítségével tölts ki a hálót, tudva azt, hogy: „<” - kisebb mint...; „>” - nagyobb mint...!

Sebe Zoltán

Bűvös négyzet (56)

Meghatározások:

1. Tábla nélküli szék, zsámoly.
2. Aludhatnék.
3. Római ötezer.
4. Lom úr neje.
5. Megint, újra.

Készítette: Dósa Márta

Beszólás: A férfi jutalma a nő. A nő jutalma az a tudat, hogy ő a jutalom.

– Nézze. Elkaptuk a tolvajt, aki önhöz betört. Mindent bevallott, mindent visszaadott. Itt kell aláírni.

– Látni akarom! Beszélnem kell vele!

– Minek?

– Éjjel kettőkor úgy surrant be, hogy a feleségem nem ébredt fel. Érdekel a technikája.

A rendőr a halottra mutat:

– Így jár, aki figyelmetlenül közlekedik. Íme, az élő példa.

Három fiú vitatkozik az iskolában, kinek az apja a leggyorsabb futó.

– Az én apám olyan gyors, hogy ha kiló egy nyilat, megelőzi menet közben. – mondja az első.

– Az enyém lövész, és olyan gyors, hogy ha lő egyet, hamarabb ér célba, mint a golyó

– Az semmi. Az én apám fél ötig dolgozik, és minden nap már négykor otthon van...

A bíróságon egy bíróhoz bekopog az egyik teremszolgá:

– Bíró úr, elnézést, hogy zavarom, de meghalt az egyik ügyvéd kolléga, és a temetésére gyűjtök. Tudna erre a célra áldozni egy ezrest?

A bíró a zsebébe nyúl:

– Mindössze ezret? Barátom, itt van egy húszezres, temessenek el egyúttal még tizenkilencet!

Új bundában jön haza az asszony. A gyerekei körülrajongják.

– Jaj de szép! Ugye mama, a papától kaptad?

– Ugyan már! Ha az apátokra vártam volna, akkor ti sem lennétek!

– Édesanyám, mit rakjak a tészta?

– A fedőt fiam, hogy az apádnak is maradjon.

Felelős kiadó: Szóvata Város Polgármesteri Hivatala, Péter Ferenc polgármester
Szerkeszti: Molnos Ferenc, Grafikai szerkesztő: Siklodi Zsolt
Lapszámunk munkatársai: Dósa Márta, Kiss Boglárka, Kiss Enikő,
Kiss János, Máttyás Imola, Sebe Zoltán, Szakács Géza